

COVID-19
#QuedatACasa

Com afecta la declaració de l'estat d'alarma als contractes de gestió dels centres educatius?

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Continguts

1. En síntesi	Pàg. 3
2. Preguntes i respostes	Pàg. 7
2.1. El municipi és competent per gestionar un centre educatiu.....	Pàg. 7
2.2. Quines són les modalitats contractuals per gestionar un centre educatiu públic previstes a la llei de contractes del sector públic?.....	Pàg. 9
2.3. Què implica la declaració d'un estat d'alarma?.....	Pàg. 10
2.4. Qui ha de pagar la suspensió del contracte?	Pàg. 12
2.5. Quins conceptes s'han de pagar a les contractistes afectades per la suspensió del contracte?	Pàg. 13
2.6. Les empreses afectades per la suspensió del contracte poden acollir-se a un ERTD (expedient de regulació temporal d'ocupació)?	Pàg. 14
2.7. Tots els contractes que executen un contracte en un centre educatiu de Catalunya tenen la mateixa data de suspensió?	Pàg. 18
2.8. Cal que les administracions locals prenguin algun acord per suspendre els contractes que gestionen els centres educatius de la seva titularitat?	Pàg. 20
2.9. Com poden prendre un acord els òrgans de govern local en l'actual situació de confinament?.....	Pàg. 21
3. Repositori dels reials decrets llei dictats en la declaració d'estat d'alarma per fer front a la COVID-19	Pàg. 23

01

En síntesi

Marc competencial i gestió externalitzada de centres educatius locals

Els ens locals poden gestionar els centres educatius dels quals hagin assumit expressament la competència.

Els ajuntaments són l'administració pública que té la titularitat de més escoles bressol en tota la demarcació territorial de la província de Barcelona. També són titulars, principalment, d'escoles de música, dansa i art no reglades, i de centres de formació de persones adultes.

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, preveu dues modalitats contractuals per gestionar els serveis públics en funció de qui assumeixi el risc empresarial: si és el contractista, la licitació es fa per la modalitat de concessió de serveis; si és l'administració, es fa per la modalitat de serveis d'atenció directa a la ciutadania.

Les mesures decretades a l'estat d'alarma afecten tots els contractes administratius, però tenen una regulació concreta per als contractes que gestionen serveis públics. D'altra banda, la Generalitat ha establert un paquet de mesures que afecten l'execució contractual específica dels serveis educatius públics a Catalunya.

Declaració de l'estat d'alarma a l'estat espanyol per fer front a la pandèmia de la COVID-19

Quan el manteniment de la normalitat mitjançant els poders ordinaris de les autoritats competents no és possible perquè es donen circumstàncies extraordinàries que l'alteren greument (com seria l'actual crisi sanitària creada per la pandèmia de la COVID-19), el Govern espanyol pot declarar l'estat d'alarma en tot el territori o en una part (art. 116 CE i [Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny](#)).

La declaració de l'estat d'alarma comporta la limitació territorial i temporal de determinats drets individuals i col·lectius que han de ser clarament definits en la normativa que el declari i que han de respondre de manera proporcionada a les necessitats creades per la situació excepcional a la qual es pretén donar resposta.

La declaració de l'estat d'alarma no interromp el funcionament normal dels poders constitucionals de l'Estat. Les mesures que s'hi adoptin, així com la seva durada, han de ser, en qualsevol cas, les estrictament indispensables per assegurar el restabliment de la normalitat. S'ha d'aplicar de forma proporcionada a les circumstàncies.

D'altra banda, qui com a conseqüència de l'aplicació dels actes i disposicions adoptats durant la vigència de l'estat d'alarma pateixi danys o perjudicis (de forma directa o en la seva persona, els seus drets o els seus béns) per actes que no li siguin imputables, tindrà dret a ser indemnitzat d'acord amb el que disposen les lleis.

L'estat d'alarma va ser decretat a tot el territori de l'Estat espanyol el 14 de març de 2020 pel [RD 463/2020, de 14 de març](#). Amb data 29 d'abril de 2020, el [Reial decret 492/2020, de 24 d'abril](#), n'ha aprovat la pròrroga fins a les 00.00 hores del dia 10 de maig de 2020.

La normativa dictada durant aquest període de temps ha estat molt nombrosa. Al final d'aquest informe trobareu un enllaç a l'adreça web del [BOE](#) que recull la més destacable i un repositori dels reials decrets llei dictats pel Govern espanyol per fer front a la pandèmia de la COVID-19, des del 12 de març de 2020 fins al 29 d'abril de 2020.

Com queden els contractes administratius de gestió externalitzada de centres educatius locals en l'actual declaració d'estat d'alarma?

El [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#), pel qual es decreta l'estat d'alarma per poder gestionar la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, estableix la suspensió de tots els contractes administratius (art. 34) fins a l'aixecament dels efectes establerts a l'estat d'alarma, així com la suspensió tant dels terminis administratius en tot el sector públic, com dels terminis de prescripció i caducitat.

La suspensió implica que s'atura l'execució del contracte i quan no és responsabilitat del contractista (com seria el cas per l'actual declaració de l'estat d'alarma) l'administració titular del servei és la que ha de fer-se càrrec d'abonar al contractista els danys i perjudicis efectivament soferts.

El tancament dels centres educatius de Catalunya es va produir el 13 de març de 2020. Això no obstant, la data de suspensió dels contractes que executen prestacions directament educatives és el dia 14 de març de 2020, mentre que per a altres contractes només es preveu la possibilitat de suspensió (parcial o total) en funció de si és viable o no la prestació del servei.

La disposició addicional primera del Reial decret 463/2020, de 14 de març, va ratificar totes les mesures que haguessin pres prèviament les autoritats competents de les administracions públiques (comunitats autònomes i entitats locals incloses) amb ocasió del coronavirus COVID-19; consegüentment, s'ha d'entendre ratificat el tancament de les escoles el passat 13 de març de 2020.

Els conceptes que ha d'abonar l'administració en termes generals es troben detallats a l'article 208 de la LCSP i en l'actual situació d'estat d'alarma a l'article 34 del [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#), amb les modificacions introduïdes principalment, amb data 29 d'abril de 2020, pel [Reial decret llei 8/2020, de 17 de març](#), posteriorment pel [Reial decret llei 10/2020, de 29 de març](#), respecte al personal de les adjudicatàries, i finalment pel [Reial decret llei 11/2020, de 31 de març](#).

Pel que fa als centres educatius de Catalunya, la Generalitat ha dictat normativa específica, concretament el [Decret llei 7/2020, de 17 de març](#), posteriorment modificat pel [Decret llei 8/2020, de 24 de març](#), que afecten tant la data d'inici de la suspensió, com els requisits i els conceptes que integren l'abonament a realitzar per l'administració titular del servei. El Departament d'Educació garanteix el pagament dels contractes suspesos.

Cal tenir en compte també el [Decret llei 11/2020, de 7 d'abril](#), que conté normativa que afecta les escoles concertades (disposició addicional tercera i novena), i que preveu mesures per reactivar el funcionament ordinari del sector públic un cop finalitzi l'estat d'alarma. Amb aquesta última finalitat es declara procedent la tramitació urgent per als expedients de contractació que es considerin necessaris per raons d'interès públic; fins i tot per a aquells contractes o projectes que com a conseqüència de la situació d'emergència s'haguessin de reorientar, modificar o tornar a tramitar, si bé en aquest cas es requereix justificació.

En el supòsit que l'empresa s'aculli a un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO) per la prestació de serveis educatius complementaris (servei de menjador o transport escolar), la Generalitat ha fet pública una nota de premsa en què manifesta la seva voluntat de complementar les percepcions que el seu personal rebí per desocupació fins a arribar al 100 % del seu salari. El Departament d'Educació també assumirà la compensació dels danys i perjudicis amb relació als serveis de menjador gestionats per associacions de mares i pares.

A la mateixa nota el Departament d'Educació fa pública la seva voluntat d'assumir les indemnitzacions que els ens locals hagin reconegut amb relació a aquests contractes, les quals es tindran en compte en les corresponents liquidacions del curs 2019/2020 entre els consells comarcals i el Departament d'Educació per a la gestió d'aquests serveis.

L'administració local titular de centres educatius ha de dictar les seves pròpies resolucions de suspensió contractual, però s'exigeix que ho faci seguint el que s'estableix a la normativa del Govern espanyol i del Govern català. En l'actual situació de confinament es validen les reunions dels òrgans de govern per via telemàtica.

Cal tenir en compte també que la suspensió de la prestació del contracte afectarà altres qüestions que incideixen en la prestació del servei educatiu local i que no han estat resoltes expressament en el paquet de mesures normatives, com són, per exemple, la suspensió del pagament de les quotes per les persones usuàries, o la gestió de les beques menjador en les escoles bressol.

02

Preguntes i respostes

2.1. El municipi és competent per gestionar un centre educatiu?

El dret a l'educació és un dret humà de caràcter universal i declarat com a fonamental per l'article 27 de la Constitució espanyola de 1978: «Totes les persones tenen dret a l'educació. L'educació ha de tendir al ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals».

A grans trets, es pot dir que a Catalunya la competència per al seu exercici i desenvolupament ha estat assumida, en règim pràcticament d'exclusivitat, per la Generalitat (art. 131⁽¹⁾ de la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya).

Ara bé, l'Estat espanyol es va reservar la competència sobre: «La regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals, i normes bàsiques per al desenvolupament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria» (art. 149.1.30 de la Constitució).

Els ens locals, per la seva banda, tenen reconegudes competències en matèria educativa, tant a l'Estatut d'autonomia, com en la normativa de règim local (entre d'altres, a l'art. 25.2.n⁽²⁾ de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local), però especialment en la normativa sectorial (per a totes: l'art. 159⁽³⁾ de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació de Catalunya). Així, l'Estatut d'autonomia de Catalunya (art. 84.2.g) estableix com a competència dels governs locals: «La planificació, l'ordenació i la gestió de l'educació infantil i la participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, el manteniment i l'aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics i el calendari escolar».

Respecte específicament a les escoles bressol, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, entre d'altres, a la sentència 844/2017, de 17 de novembre, parla fins i tot d'una competència implícita en els municipis:

Els municipis, per la seva banda, han assumit tradicionalment una posició relativament tangencial en matèria d'ensenyament, almenys en allò que es refereix a la titularitat de competències pròpies. La legislació ha limitat històricament aquest paper a la posada a disposició dels solars per a la construcció i el manteniment dels centres d'educació infantil, d'educació primària o d'educació especial (disposició addicional 15 de la Llei orgànica 2/06), sense perjudici de l'assumpció d'altres funcions o serveis en col·laboració amb l'administració educativa, molts cops de suplència.

La fixació precisa del sistema competencial dels municipis queda reenviat per la legislació bàsica a la normativa sectorial. En allò que es refereix a l'ensenyament infantil és el mateix Estatut d'autonomia que atribueix als governs locals la competència sobre la planificació, l'ordenació i la gestió de l'educació infantil com a competència pròpia. La legislació ordinària no ha arribat a concretar a quin nivell de l'administració local pertoca exactament aquesta competència. Tanmateix, es pot deduir inicialment que, d'acord amb els criteris establerts a l'article 66.4 de la Llei municipal i del règim local de Catalunya, aquesta competència ha de correspondre als ajuntaments.

Pel que fa a la resta d'ensenyaments, l'article 159.2 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació de Catalunya, estableix que els ens locals poden crear centres propis mitjançant conveni amb el Departament d'Ensenyament, d'acord amb la programació de l'oferta educativa i vetllant per garantir les condicions bàsiques de qualitat del servei. Un cop creats, la Llei d'educació de Catalunya (art. 159.3) atorga als municipis competència per poder organitzar i gestionar els seus centres.

Per la seva banda, l'article 159⁽⁴⁾ del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, exigeix l'aprovació d'un projecte d'establiment del servei en què es determini l'abast de les prestacions a favor de les persones usuàries i es regulin els aspectes jurídics, econòmics i administratius relatius a la prestació del servei.

En aquest context, seguint la normativa exposada més amunt i per poder satisfer les necessitats de la ciutadania, els municipis han assumit la gestió de centres educatius, principalment d'ensenyament no reglat. Així, molts ajuntaments han assumit la gestió d'escoles de música, dansa i art no reglades, i d'escoles de formació de persones adultes, però especialment han assumit la gestió d'escoles bressol. Sobre aquest punt cal destacar que a la província de Barcelona les escoles bressol de titularitat municipal són les majoritàries.

2.2. Quines són les modalitats contractuals per gestionar un centre educatiu públic previstes a la Llei de contractes del sector públic?

El Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, determina a l'article 249.1 que la facultat d'establir el sistema de gestió dels serveis públics correspon a la potestat organitzadora dels ens locals.

La vigent Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), pel que ens afecta, va transposar a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva del Parlament Europeu i del Consell 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i, entre altres novetats respecte a la normativa anterior, va introduir aquestes:

- **Una concepció expansiva del contracte de serveis, que inclou una regulació específica (annex IV de la llei) per als contractes que tinguin un objecte social, cultural, de salut o de caràcter educatiu.**
- **La supressió de totes les modalitats contractuals de gestió de serveis públics que regulava l'anterior llei de contractes i la regulació d'una nova modalitat: el contracte de concessió de serveis. Aquest nou contracte té com a requisit que el risc operacional de caràcter econòmic present en la gestió del servei es traslladi al contractista. Diu l'article 14.4 de la LCSP amb relació a l'article 15.2 de la LCSP que transposen el considerant 20 i l'article 5.1.b in fine de la directiva citada més amunt:**

Es considera que el concessionari assumeix un risc operacional quan no estigui garantit que, en condicions normals de funcionament, aquest pugui recuperar les inversions efectuades ni cobrir els costos en què hagi incorregut com a conseqüència de l'explotació de les obres que siguin objecte de la concessió. La part dels riscos transferits al concessionari ha de suposar una exposició real a les incerteses del mercat que impliqui que qualsevol pèrdua potencial estimada en què incorri el concessionari no és merament nominal o menyspreable.

En el supòsit que no es traslladi el risc operacional al contractista, la gestió externalitzada del servei s'ha de licitar per la modalitat de contracte de serveis d'atenció directa a la ciutadania, que té una regulació específica a l'article 312⁽⁵⁾ de la LCSP.

La declaració de l'estat d'alarma afecta tant els contractes de concessió de serveis com els contractes de serveis d'atenció directa a la ciutadania (també les altres modalitats contractuals emprades abans de l'entrada en vigència de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic). S'ha de dir sobre aquest punt que el Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, estableix que: «Als efectes de l'aplicació de l'article 34 (suspensió dels contractes) només tenen la consideració de contractes públics aquells que d'acord amb els seus plecs estiguin subjectes a la Llei de contractes del sector públic o a la de sectors exclosos».

En aquest context, el Reial decret 463/2020, de 14 de març, va establir (al citat article 34) un paquet específic de mesures aplicables a la suspensió contractual dels contractes administratius que ha estat modificat posteriorment per diferents reials decrets llei i que ha estat desenvolupat específicament per la Generalitat respecte als contractes que executin serveis educatius a Catalunya. Aquest tema serà objecte d'anàlisi al llarg d'aquest informe.

2.3. Què implica la declaració d'un estat d'alarma?

L'article 116 de la Constitució espanyola de 1978 habilita el Govern espanyol per poder declarar l'estat d'alarma mitjançant un decret acordat en un Consell de Ministres, amb una durada màxima de quinze dies; ha de donar-ne compte al Congrés dels Diputats, que ha de ser reunit immediatament a aquest efecte, i no pot ser prorrogat sense l'autorització d'aquesta mateixa cambra. El decret ha de determinar l'àmbit territorial al qual s'estenen els efectes de la declaració.

En compliment dels requisits establerts a la Constitució, la Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny, va desenvolupar la declaració de l'estat d'alarma, excepció o setge.

L'article 4 de la citada llei orgànica estableix quines circumstàncies extraordinàries es consideren alteracions greus de la normalitat perquè el Govern espanyol pugui declarar l'estat d'alarma:

a) Catàstrofes, calamitats o desgràcies públiques, com ara terratrèmols, inundacions, incendis urbans i forestals o accidents de gran magnitud.

- b) Crisi sanitàries, com ara epidèmies i situacions de contaminació greus.**
- c) Paralització de serveis públics essencials per a la comunitat, quan no es garanteixi el que disposen els articles 28.2 (dret fonamental d'associació) i 37.2 (conflicte col·lectiu laboral) de la Constitució, o es doni alguna de les altres circumstàncies o situacions que conté aquest article.**
- d) Situacions de desproveïment de productes de primera necessitat.**

L'article 11 estableix les possibles mesures a adoptar durant la declaració de l'estat d'alarma o les successives pròrrogues que es dicten durant la seva vigència:

- a) Limitar la circulació o permanència de persones o vehicles en hores i llocs determinats, o condicionar-les al compliment de certs requisits.**
- b) Practicar requises temporals de tot tipus de béns i imposar prestacions personals obligatòries.**
- c) Intervenir i ocupar transitòriament indústries, fàbriques, tallers, explotacions o locals de qualsevol naturalesa, amb l'excepció de domicilis privats, donant-ne compte als ministeris interessats.**
- d) Limitar o racionar l'ús de serveis o el consum d'articles de primera necessitat.**
- e) Impartir les ordres necessàries per assegurar el proveïment dels mercats i el funcionament dels serveis i dels centres de producció afectats per l'article 4.d.**

L'article 12 estableix per als supòsits previstos als apartats 4.a i 4.b (recordem que és la crisi sanitària creada per epidèmies) que l'autoritat competent pot adoptar, a més de les mesures previstes en els articles anteriors, les que estableixen les normes per a la lluita contra les malalties infeccioses, per a la protecció de l'entorn, en matèria d'aigües i sobre incendis forestals.

Les mesures que s'adoptin en l'estat d'alarma, així com la seva durada, han de ser, en qualsevol cas, les estrictament indispensables per assegurar el restabliment de la normalitat, i s'han d'aplicar de forma proporcionada a les circumstàncies. La declaració de l'estat d'alarma no interromp el funcionament normal dels poders constitucionals de l'Estat.

D'altra banda, l'article 3.2 de la Llei orgànica reguladora reconeix que qui com a conseqüència de l'aplicació dels actes i disposicions adoptats durant la vigència de l'estat d'alarma pateixi (de forma directa o en la seva persona, els seus drets o els seus béns) danys o perjudicis per actes que no li siguin imputables tindrà dret a ser indemnitzat d'acord amb el que disposen les lleis.

2.4. Qui ha de pagar la suspensió del contracte?

La suspensió dels contractes administratius es troba regulada amb caràcter general a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (article 208⁽⁶⁾), que sintèticament exigeix l'obligatorietat d'estendre una acta que consignï les circumstàncies que han motivat la suspensió de l'execució del contracte (aquest requisit no sempre és exigible en aplicació de la normativa dictada a l'estat d'alarma), així com la relació de conceptes pels quals s'haurà de regir l'Administració per abonar al contractista els danys i perjudicis efectivament soferts.

La normativa que han anat dictant tant el Govern espanyol com el català arran de l'estat d'alarma ha adaptat el que disposa l'article 208 a les circumstàncies i necessitats actuals creades per la pandèmia de la COVID-19. Així, per exemple, a més de declarar la suspensió dels contractes administratius durant la vigència de l'estat d'alarma, es decreta que aquesta suspensió no pot ser causa de resolució del contracte. La durada de la suspensió de l'execució dels contractes s'estableix fins a la data en què s'aixequi l'estat d'alarma decretat.

D'altra banda, i entre altres mesures, si com a conseqüència de la suspensió dels procediments de contractació derivats del Reial decret 463/2020, de 14 de març, no s'hagués pogut adjudicar el nou contracte i s'hagués de garantir la continuïtat del servei, es preveu la possibilitat d'aplicar la pròrroga del contracte inicial (segons disposa l'últim paràgraf de l'article 29.4⁽⁷⁾ de la LCSP, però amb independència de la data de publicació de la licitació).

Cal tenir en compte també el [Decret Llei 11/2020, de 7 d'abril](#) (DOGC 09.04.2020), que preveu mesures per reactivar el funcionament ordinari del sector públic un cop finalitzat l'estat d'alarma. Amb aquesta última finalitat, i un cop finalitzi l'estat d'alarma, es declara procedent la tramitació urgent per als expedients de contractació que es considerin necessaris per raons d'interès públic; fins i tot per a aquells contractes o projectes que com a conseqüència de la situació d'emergència s'haguessin de reorientar, modificar o tornar a tramitar, si bé en aquest cas es requerirà la pertinent justificació.

Pel que fa a la qüestió concreta de qui ha de pagar la suspensió del contracte, tant la normativa general de contractació com l'específica dictada durant l'estat d'alarma preveuen que sigui l'administració titular del contracte la que aboni al contractista els danys i perjudicis causats.

2.5. Quins conceptes s'han de pagar a les contractistes afectades per la suspensió del contracte?

Els conceptes que ha d'abonar l'Administració en termes generals es troben detallats a l'article 208 de la LCSP i en l'actual situació d'estat d'alarma a l'article 34 del [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#), amb les modificacions introduïdes posteriorment, principalment (i amb data 29 d'abril de 2020) pel [Reial decret llei 8/2020, de 17 de març](#) (vegeu l'article 34), posteriorment pel [Reial decret llei 10/2020, de 28 de març](#), pel que fa al personal de les adjudicatàries (vegeu la disposició addicional cinquena), i finalment pel [Reial decret llei 11/2020, de 31 de març](#), (vegeu la disposició final primera, apartat 10).

Ara bé, a Catalunya el Govern de la Generalitat ha dictat normativa pròpia que desenvolupa la normativa anteriorment ressenyada i que concreta la situació de les empreses i entitats gestores d'un servei públic educatiu.

El [Decret llei 7/2020, de 17 de març](#) (DOGC 19.03.2020), de mesures urgents en matèria de contractació pública, de salut i gestió de residus sanitaris, de transparència, de transport públic i de matèria tributària i econòmica, dona continuïtat a les mesures dictades pel Govern de la Generalitat en el [Decret llei 6/2020, de 12 de març](#), de mesures urgents en matèria assistencial, pressupostària, financera, fiscal i de contractació pública, per tal de paliar els efectes de la pandèmia generada pel coronavirus COVID-19, i estableix un règim específic per regular la situació de les adjudicatàries d'un servei públic educatiu a Catalunya.

Posteriorment, el [Decret llei 8/2020, de 24 de març](#) (DOGC 25.03.2020), modifica pràcticament tots els preceptes establerts pel [Decret llei 7/2020, de 17 de març](#), abans citat, en matèria de contractació pública.

Tenint en compte el que es ressenya, la normativa vigent a Catalunya (a 29 d'abril de 2020) estableix que respecte als serveis educatius públics cal abonar a les contractistes els següents conceptes:

La suspensió dels contractes previstos en els apartats anteriors comportarà en tots els casos l'abonament al contractista, per part de l'Administració o entitat contractant, dels danys i perjudicis efectivament soferts per aquest durant el període de suspensió, d'acord amb el que estableix l'article 34.1 del [Reial decret llei 8/2020](#). En els contractes de neteja i de seguretat i vigilància s'aplicarà el règim d'indemnitzacions previst a l'article 208 de la [Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic](#), per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, tenint en compte igualment tots els danys i perjudicis efectivament soferts i les despeses acreditades.

Es garanteix la continuïtat en el pagament dels contractes suspesos des de la data d'inici de la seva suspensió i amb la mateixa periodicitat que s'estableixi per a cada contracte en els corresponents plecs o documents contractuals, en concepte de bestreta a compte del pagament dels danys i perjudicis, i la regularització definitiva dels pagaments es produirà, si escau, a la finalització del període de suspensió.

D'altra banda, i segons estableix l'article 1.6 del Decret Llei 7/2020, de 17 de març, modificat pel Decret Llei 8/2020, de 24 de març: «Els contractes de concessió de serveis, com menjadors escolars i altres afectats pel tancament dels centres escolars, queden subjectes al règim establert a l'article 34.4 del [Reial decret Llei 8/2020, de 17 de març](#), respecte a la suspensió i al pagament de les indemnitzacions corresponents». Cal tenir en compte que alguns apartats del citat article 34 del Reial decret Llei 8/2020, de 17 de març, han estat modificats⁽⁸⁾ per la disposició final primera, apartat 10, del [Reial decret Llei 11/2020, de 31 de març](#), però l'apartat 4 continua vigent en la redacció donada pel Reial decret Llei 8/2020, de 17 de març.

2.6. Les empreses afectades per la suspensió del contracte poden acollir-se a un ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació)?

En aplicació de la normativa dictada per la Generalitat de Catalunya, cal dir que, si bé inicialment l'article 3 del [Decret Llei 7/2020, de 17 de març](#) (DOGC 19.03.2020), va establir que «la suspensió de l'execució dels contractes per aplicació d'aquest Decret Llei en cap cas es podrà considerar un motiu per a l'aplicació d'expedients de regulació d'ocupació», amb posterioritat, el [Decret Llei 8/2020, de 24 de març](#), va modificar el citat article 3, de manera que ara preveu la possibilitat que les empreses puguin acollir-se a un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO), si bé amb els següents requisits:

La suspensió de l'execució dels contractes total o parcial i l'aplicació del règim establert als articles 1.4 i 6.2 d'aquest Decret Llei (7/2020) en cap cas es podrà considerar un motiu per aplicar expedients de regulació d'ocupació en relació amb els llocs de treball adscrits als contractes suspesos, llevat del supòsit previst a l'apartat 6 de l'article 1. En el cas que l'empresa o entitat afectada per la suspensió sol·liciti l'aplicació d'un expedient de regulació d'ocupació que afecti els llocs de treball adscrits als contractes suspesos, ho haurà de comunicar immediatament a l'òrgan contractant que acordarà la suspensió del pagament a compte previst en aquest Decret Llei.

Cal fer-se ressò, però, que la Generalitat ha manifestat per nota de premsa la seva voluntat de complementar fins al 100 % del salari la percepció de desocupació temporal que percebin les persones treballadores dels serveis complementaris educatius (servei de menjador i de transport escolar) aollits a un expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO) com a conseqüència de la suspensió dels contractes per la pandèmia de la COVID-19. En el cas dels contractes subscrits pels ens locals, les indemnitzacions que aquests hagin reconegut amb relació als contractes de menjador es tindran en compte en les corresponents liquidacions del curs 2019/2020 entre els consells comarcals i el Departament d'Educació per la gestió d'aquests serveis.

Per la seva importància, es reproduïx literalment la [nota de premsa publicada pel Departament d'Educació el 2 d'abril de 2020](#):

El Departament d'Educació indemnitzarà les empreses que presten el servei de menjador i de transport escolar en centres de titularitat del Departament i que no poden prestar-los pel tancament de centres a causa de la COVID-19. A través d'un seguit de resolucions, Educació, com a administració titular de la competència sobre aquests serveis en els centres de la seva titularitat, assumirà les compensacions econòmiques pels danys i perjudicis que hagin suportat efectivament les empreses i entitats que els presten.

Menjadors escolars

S'establirà una indemnització per al servei de menjador escolar contractat pel Departament, pels consells comarcals, per les associacions de mares i pares d'alumnes o pels ajuntaments per compensar el desequilibri econòmic que hagin patit les empreses o entitats prestadores del servei com a conseqüència del tancament dels centres educatius. En el cas dels contractes subscrits pels ens locals, les indemnitzacions que aquests hagin reconegut en relació amb aquests contractes es tindran en compte en les corresponents liquidacions del curs 2019/2020 entre els consells comarcals i el Departament d'Educació per a la gestió d'aquests serveis.

Transport escolar

La resolució referent al servei de transport escolar estableix continuar amb el pagament dels contractes de transport gestionats pels consells comarcals i l'Àrea Metropolitana de Barcelona. A aquests efectes s'estableix el pagament en concepte

de bestreta a compte en el 75 % de la facturació mensual prevista en el desenvolupament ordinari d'aquests serveis. L'abonament es portarà a terme des de la data de suspensió dels contractes i, a la finalització del període de suspensió, es produirà la regularització definitiva dels pagaments.

Educació també assumirà la compensació dels danys i perjudicis en relació amb els serveis de menjador gestionats per associacions de mares i pares. Aquesta compensació s'atorgarà mitjançant una convocatòria extraordinària adreçada a les AMPA que gestionen el menjador escolar del seu centre, la qual s'obrirà un cop finalitzat el tancament de centres.

En aquest sentit, cal tenir en compte que el [Reial decret llei 8/2020, de 17 de març](#), va aprovar la consideració jurídica de les pèrdues econòmiques com de força major i la facilitació consegüent perquè:

- d'una banda, les empreses poguessin tramitar expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO);
- i de l'altra, el personal afectat pogués gaudir de l'atur en condicions especials: sense carència prèvia i sense consumir el temps màxim de gaudiment.

En aquesta línia s'ha de tenir present la modificació realitzada pel [Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril](#), de mesures urgents complementàries per donar suport a l'economia i l'ocupació (BOE 22.04.2020), respecte al concepte de força major. La disposició final vuitena modifica l'article 22.1 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, i li atorga la següent redacció:

Les suspensions de contracte i reduccions de jornada que tinguin la seva causa directa en pèrdues d'activitat com a conseqüència de la COVID-19, inclosa la declaració l'estat d'alarma, que impliquin suspensió o cancel·lació d'activitats, tancament temporal de locals d'afluència pública, restriccions en el transport públic i, en general, de la mobilitat de les persones i/o les mercaderies, manca de subministraments que impedeixin greument continuar amb el desenvolupament ordinari de l'activitat, o bé en situacions urgents i extraordinàries degudes al contagi de la plantilla o l'adopció de mesures d'aïllament preventiu decretats per l'autoritat sanitària, que quedin degudament acreditats, tindran la consideració de provinents d'una situació de força major, amb les conseqüències que es deriven de l'article 47 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre.

En relació amb les activitats que s'hagin de mantenir d'acord amb la declaració de l'estat d'alarma, altres normes de rang legal o les disposicions dictades per les autoritats delegades en virtut del que preveu l'article 4 del Reial decret 463/2020, de 14 de març, s'entendrà que concorre la força major descrita en el paràgraf anterior respecte de les suspensions de contractes i reduccions de jornada aplicables a la part d'activitat no afectada per les esmentades condicions de manteniment de l'activitat.

També cal dir que les empreses que s'acullin a un ERTO estaran subjectes al compromís de l'empresa de mantenir l'ocupació durant el termini de sis mesos des de la data de represa de l'activitat (disposició addicional sisena del [Reial decret llei 8/2020, de 17 de març](#)). Aquest compromís s'ha d'entendre segons el [Reial decret 11/2020, de 31 de març](#), des de la finalització de les mesures de reducció de jornada o suspensió de contractes basades en la COVID-19, i s'ha d'interpretar seguint els criteris següents:

- **El compromís s'ha de complir i verificar tenint en compte les característiques i circumstàncies de l'empresa o del sector, considerant especialment l'estacionalitat o la variabilitat de l'ocupació, així com la seva correspondència amb esdeveniments concrets, o altres especificitats sectorials (per exemple, les arts escèniques, musicals, cinematogràfiques i audiovisuals).**
- **Igualment, s'ha de tenir en compte la normativa laboral aplicable. Així, el compromís no s'entendrà incomplert quan:**

El contracte de treball es resolgui per acomiadament disciplinari declarat com a procedent, dimissió, jubilació o incapacitat permanent total, absoluta o gran invalidesa de la persona treballadora.

En el cas de contractes temporals, el compromís tampoc s'entendrà incomplert quan el contracte es resolgui per expiració del temps convingut o la realització de l'obra o servei que constitueix el seu objecte o quan no pugui realitzar-se de forma immediata l'activitat objecte de contractació.

2.7. Tots els contractes que executen un contracte en un centre educatiu de Catalunya tenen la mateixa data de suspensió?

El tancament dels centres educatius de Catalunya es va produir el 13 de març de 2020. Aquest tancament va impossibilitar l'execució de les prestacions de determinats contractes subscrits pels òrgans de contractació competents del Departament d'Educació, dels consells comarcals i dels ens locals. Per aquest motiu, el [Decret llei 7/2020, de 17 de març](#) (posteriorment modificat pel [Decret llei 8/2020](#)), va declarar la suspensió de l'execució dels contractes dels centres educatius. La data d'inici varia en funció de l'activitat contractada, mentre que la data de finalització serà en tots els casos la del dia en què s'ha declarat l'estat d'alarma.

- **Es declara la suspensió amb efectes del dia 14 de març de 2020 dels contractes que tinguin algun dels objectes educatius següents:**

- contractes de neteja, monitoratge o anàlegs;
- gestió d'unitats d'escolarització compartida;
- traducció de llenguatge de signes i transport escolar de les llars d'infants;
- escoles d'educació infantil i primària;
- instituts d'ESO;
- batxillerat i formació professional;
- escoles d'art i disseny;
- escoles d'adults;
- escoles oficials d'idiomes;
- centres d'educació especial;
- escoles de música, escoles de dansa, conservatoris;
- centres de títols propis, i centres d'ensenyaments artístics superiors.

- **Es declara la possible suspensió per part de l'administració o entitat contractant des del moment en què resulti impossible la seva execució mitjançant l'aixecament de l'acta corresponent. Si a causa de les mesures adoptades es produeix una reducció de les prestacions objecte del contracte, l'òrgan de contractació podrà determinar les prestacions que es continuen realitzant, i, si aprecia la conveniència de suspendre les prestacions per raons de salut pública i minimització del risc dels treballadors, n'acordarà la suspensió total. Aquesta declaració afecta els contractes de prestació successiva vinculats a:**

- edificis, instal·lacions i equipaments públics, com els de neteja, seguretat i vigilància, manteniment, consergeria, jardineria o d'altres;
- centres i establiments competència del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Quan les necessitats concretes dels edificis, instal·lacions i equipaments públics els contractes dels quals haguessin quedat suspesos requereixin l'execució d'actuacions puntuals de les prestacions suspeses, els contractistes estaran obligats a atendre els requeriments de l'Administració contractant i a garantir la prestació del servei requerit.

Cal tenir en compte que el [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#), va decretar a tot l'Estat espanyol amb efectes del 14 de març de 2020 la suspensió de tota l'activitat educativa presencial en tots els centres, etapes, cicles, graus, cursos i nivells d'ensenyament. I amb efectes del mateix dia 14 de març va decretar la suspensió dels contractes administratius. Ara bé, a la disposició addicional primera va ratificar totes les mesures que haguessin pres prèviament les autoritats competents de les administracions públiques (comunitats autònomes i entitats locals) amb ocasió del coronavirus COVID-19. Conseqüentment, es pot entendre ratificat el tancament de les escoles catalanes el 13 de març de 2020. Malgrat aquesta ratificació, la suspensió dels contractes no s'inicia el 13 de març sinó que, com s'ha assenyalat més amunt, s'inicia com a molt d'hora el 14 de març de 2020, que és la data en què el Govern espanyol va decretar la possible suspensió contractual amb efectes generals.

En aquest context de suspensió cal ressenyar que el [Decret Llei 14/2020, de 28 d'abril \(DOGC 29.04.2020\)](#), pel qual s'adopten mesures en relació amb el sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya, en l'àmbit tributari i social, per pal·liar els efectes de la pandèmia generada per la COVID-19, ha previst a la seva disposició addicional segona el següent:

S'autoritza el Departament d'Educació i Infraestructures.cat a continuar i iniciar la tramitació dels procediments de licitació dels contractes d'obres RAM d'equipaments destinats a escoles i instituts, així com dels de serveis i assistències tècniques vinculades a aquestes, de conformitat amb l'apartat quart de la disposició addicional tercera del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i es declaren els contractes RAM d'escolarització com a bàsics a l'efecte de permetre'n l'execució.

D'altra banda, el [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#), preveu que durant el període de suspensió s'hauran de mantenir les activitats educatives a distància o online sempre que sigui possible. En aquest context, cal citar el [Reial decret llei 7/2020, de 12 de març](#), que va establir mesures (ajuts financers o prestació directa de serveis de distribució alimentària) per pal·liar la manca d'accés als serveis de menjador escolars dels infants amb beques menjador; i el [Decret llei 14/2020, de 28 d'abril \(DOGC 29.04.2020\)](#), citat més amunt. Aquest decret llei aprova una prestació extraordinària per al sosteniment de les famílies que es troben en dificultats econòmiques com a conseqüència de la COVID-19 a Catalunya. L'ajut és bàsic, de pagament únic i per un import de dos-cents euros, amb l'objectiu de facilitar l'adquisició de productes d'alimentació, farmàcia i altres subministraments bàsics. La prestació està sotmesa a un règim concret de requisits i incompatibilitats. Les bases s'han publicat al DOGC del 29 d'abril de 2020 però estan pendents de convocatòria i publicació per part del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, per concretar el procediment de tramitació i concessió.

2.8. Cal que les administracions locals preguin algun acord per suspendre els contractes que gestionen els centres educatius de la seva titularitat?

L'article 2 del [Decret llei 7/2020, de 17 de març](#), modificat pel [Decret llei 8/2020](#), expressament preveu que: «Els òrgans competents de les entitats locals de Catalunya podran dictar normes o actes administratius de suspensió de l'execució de contractes, en els mateixos termes i amb els mateixos efectes que s'estableixen en l'article anterior» (regula la suspensió dels contractes dels serveis educatius dependents de la Generalitat de Catalunya).

Conseqüentment, cada ens local haurà de decidir i aprovar el règim aplicable als centres educatius de la seva titularitat, però la normativa catalana exigeix que es faci en «en els mateixos termes i amb els mateixos efectes» establerts per la Generalitat i el Govern espanyol.

Cal tenir en compte, però, que la suspensió de la prestació del contracte afectarà també altres qüestions que incideixen en la prestació del servei i que no han estat resoltes expressament en el paquet de mesures normatives explicat al cos d'aquest informe, com són, per exemple, la suspensió del pagament de les quotes per a les persones usuàries o la gestió de les beques menjador en les escoles bressol.

2.9. Com poden prendre un acord els òrgans de govern local en l'actual situació de confinament?

El [Reial decret llei 11/2020, de 31 de març](#), va establir a la disposició final segona la modificació de la [Llei 7/1985, de 2 d'abril](#), reguladora de les bases del règim local, i va afegir un nou apartat 3 a l'article 46, amb la redacció següent:

3. En tot cas, quan concorrin situacions excepcionals de força major, de greu risc col·lectiu, o catàstrofes públiques que impedeixin o dificultin de manera desproporcionada el normal funcionament del règim presencial de les sessions dels òrgans col·legiats de les entitats locals, aquests podran, apreciada la concurrència de la situació descrita per l'alcalde o president o qui vàlidament els substitueixi a l'efecte de la convocatòria d'acord amb la normativa vigent, constituir-se, celebrar sessions i adoptar acords a distància per mitjans electrònics i telemàtics, sempre que els seus membres participants es trobin en territori espanyol i quedi acreditada la seva identitat. Així mateix, s'haurà d'assegurar la comunicació entre ells en temps real durant la sessió, disposant els mitjans necessaris per garantir-ne el caràcter públic o secret segons que correspongui legalment en cada cas.

Als efectes anteriors, es consideren mitjans electrònics vàlids les audioconferències, videoconferències o altres sistemes tecnològics o audiovisuals que garanteixin adequadament la seguretat tecnològica, l'efectiva participació política dels seus membres i la validesa del debat i votació dels acords que s'adoptin.

A Catalunya el [Decret llei 7/2020, de 17 de març](#), també ho va preveure a la seva disposició addicional tercera:

1. Els òrgans col·legiats de les entitats locals de Catalunya poden constituir-se, convocar i celebrar sessions, adoptar acords i remetre actes a distància quan concorrin situacions de força major o de greu risc col·lectiu, catàstrofe i calamitats públiques. A aquests efectes, la convocatòria de les sessions haurà de motivar la concurrència o el manteniment de la situació que justifica excepcionalment que se celebri a distància.

2. En les sessions que se celebrin a distància, les persones que formin part dels òrgans col·legiats poden trobar-se en diferents llocs, sempre que s'asseguri, per mitjans electrònics, considerant també els telefònics i audiovisuals, la identitat dels membres i de les persones que els supleixen, el contingut de les seves manifestacions i el moment en què aquestes es produeixen, així com la interactivitat i intercomunicació entre elles en temps real i la disponibilitat dels mitjans durant la sessió.

-
3. Els mitjans electrònics emprats han de garantir que no es produeixin interferències externes, la seguretat de les persones que hi participen, el manteniment del quòrum de constitució, la llibertat en la participació en els debats i deliberacions, i el secret d'aquestes deliberacions.
 4. Als efectes de garantir el caràcter públic de les sessions s'haurà de preveure la seva difusió per mitjà de qualsevol mecanisme audiovisual o digital.

03

Repositori dels reials decrets lleis dictats en la declaració d'estat d'alarma per fer front a la COVID-19

El [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#) (BOE 14.03.2020), declara l'estat d'alarma a partir del mateix dia 14 de març a tot el territori de l'Estat espanyol. Va ser prorrogat inicialment fins a les 00.00 h del dia 12 d'abril de 2020 ([Resolució de 25 de març de 2020, del Congrés dels Diputats](#)) i aprovat pel [Reial decret 476/2020, de 27 de març](#) (BOE 28.3.2020), i posteriorment prorrogat ([Resolució de 9 d'abril de 2020, del Congrés dels Diputats](#)) i aprovat pel [Reial decret 487/2020, de 10 d'abril](#) (BOE 11.04.2020), fins a les 00.00 h del dia 26 d'abril de 2020. Amb data 29 d'abril de 2020, per [Resolució de 22 d'abril de 2020, del Congrés dels Diputats](#), s'autoritza una altra pròrroga, que ha estat aprovada pel [Reial decret 492/2020, de 24 d'abril](#) (BOE 25.04.2020, núm. 115,⁽⁹⁾), des de les 00.00 hores del dia 26 d'abril de 2020 fins a les 00.00 hores del dia 10 de maig de 2020.

El [Reial decret 463/2020, de 14 de març](#), forma part també del paquet de mesures urgents adoptades pel Govern espanyol que concreten i delimiten els drets i les obligacions reconeguts i restringits durant el temps que estigui vigent l'estat d'alarma. Destaquen pel seu abast de caràcter general els següents reials decrets lleis publicats al BOE entre l'11 de març i el 29 d'abril de 2020:

El [Reial decret llei 6/2020, de 10 de març](#) (BOE 11.03.2020), pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública. És anterior a la declaració de l'estat d'alarma i no conté prescripcions respecte als contractes administratius. Destaca a l'article 5 la regulació com a situació assimilada a accident de treball dels períodes d'aïllament o contagi de les persones treballadores deguts a la COVID-19 (això comporta, entre altres beneficis, la percepció econòmica des del primer dia d'incapacitat temporal amb independència del que estableixi el conveni col·lectiu aplicable).

El [Reial decret llei 7/2020, de 12 de març](#) (BOE 13.03.2020), pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19. Destaca l'article 8, que preveu un dret bàsic d'alimentació dels nens i de les nenes en situació de vulnerabilitat que es trobin afectats pel tancament de centres educatius. Aquest dret es configura en la previsió d'ajudes econòmiques o en la prestació directa de distribució d'aliments. Al BOE de 24.04.2020 s'ha publicat l'Ordre EFP/ 365/2020, de 22 d'abril,⁽¹⁰⁾ per la qual es fan públics els acords de la Conferència Sectorial d'Educació i s'estableixen el marc i les directrius d'actuació per al tercer trimestre del curs 2019-2020 i l'inici de curs 2020-2021, davant la situació de crisi ocasionada per la COVID-19.

El [Reial decret llei 8/2020, de 17 de març](#) (BOE 18.03.2020), de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19. Aquest reial decret llei amplia les mesures ja preses preferentment en matèria de famílies, autònoms i empreses. Destaca pel que fa al nostre àmbit la prohibició de resoldre contractes públics per part de totes les entitats que integren el sector públic (incloses les entitats que integren l'Administració local), així com les mesures que modifiquen el règim específic de suspensió dels contractes públics establert amb anterioritat (art. 34).

El [Reial decret llei 9/2020, de 27 de març](#) (BOE 28.03.2020), pel qual s'adopten mesures complementàries, en l'àmbit laboral, per paliar els efectes derivats de la COVID-19. Complementa principalment algunes de les mesures previstes en el Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, pel que fa a la tramitació dels ERTO: concretant el procediment de reconeixement de la prestació contributiva per desocupació i decretant una sèrie de mesures pel que fa a la contractació temporal (inclosos els contractes formatius).

El [Reial decret llei 10/2020, de 29 de març](#) (BOE 29.03.2020), pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte d'altri que no prestin serveis essencials, per tal de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la COVID-19. La disposició addicional cinquena regula un règim específic per al personal d'empreses adjudicatàries de contractes del sector públic respecte a la percepció del permís retribuït recuperable que regula.

El [Reial decret llei 11/2020, de 31 de març](#) (BOE 01.04.2020), pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19. Decreta el confinament de la població que no realitzi serveis essencials. Introdueix importants modificacions al règim específic de suspensió dels contractes administratius.

El [Reial decret llei 12/2020, de 31 de març](#) (BOE 01.04.2020), de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere.

El [Reial decret llei 13/2020, de 7 d'abril](#) (BOE 08.04.2020), pel qual s'adopten determinades mesures urgents en matèria d'ocupació agrària. Aquest Reial decret llei, però, incorpora també determinades modificacions puntuals especialment en matèria de Seguretat Social i de desocupació establertes al Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, al Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, i al Reial decret llei 11/2020, de 31 de març.

El [Reial decret llei 14/2020, de 14 d'abril](#) (BOE 15.04.2020), pel qual s'estén el termini per a la presentació i l'ingrés de determinades declaracions i autoliquidacions tributàries.

El [Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril](#) (BOE 22.04.2020). Com els altres reials decrets llei precedents, conté modificacions normatives al que havia establert l'estat d'alarma amb caràcter previ. Es poden citar, a títol d'exemple, les mesures en l'àmbit laboral que prorroguen la vigència del caràcter preferent del treball a distància (art. 5 i 6 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març); en l'àmbit tributari, la modificació de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit, consistent a aplicar un tipus impositiu del 4 % a llibres, diaris i revistes sense distinció entre analògics i digitals; i pel que fa al nostre àmbit més específic, d'una banda, l'aclariment respecte al concepte de força major aplicable als ERTO (art. 22 del Reial decret llei 8/2020), i, de l'altra, la modificació de la llei de contractes del sector públic. El canvi afecta la interposició del recurs especial en matèria de contractació. També es veu afectat el procediment obert simplificat, concretament l'apartat 4.d de l'article 159 de la LCSP, en el sentit que a partir d'ara l'obertura dels sobres o dels arxius electrònics que continguin l'oferta avaluable a través de criteris quantificables mitjançant la mera aplicació de fórmules no serà necessari que es faci sempre en acte públic.

El [Reial decret llei 16/2020, de 28 d'abril](#) (BOE 29.04.2020), de mesures processals i organitzatives per fer front a la COVID-19. Si bé és una normativa adreçada principalment a l'àmbit de l'Administració de justícia, conté algunes modificacions en el nostre àmbit. Destaca un nou canvi de la LCSP respecte al procediment obert simplificat que havia estat modificat uns dies abans pel Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril, concretament l'apartat 4.d de l'article 159 de la LCSP, i l'addició d'un nou apartat f a l'article 159.4 de la LCSP. Aquestes dues modificacions, segons la mateixa disposició addicional tercera, «tenen efectes des de l'entrada en vigor d'aquest reial decret llei i vigència indefinida» i per la seva importància es reproduïxen en una nota final d'aquest informe.⁽¹¹⁾

Per ampliar la informació sobre la normativa principal dictada pel Govern espanyol a l'estat d'alarma podeu consultar el següent enllaç del [BOE](#).

04

Referències

(1)

Diu l'art. 131 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, sobre les competències en educació:

1. Correspon a la Generalitat, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència exclusiva sobre els ensenyaments postobligatoris que no condueixen a l'obtenció d'un títol o una certificació acadèmica o professional amb validesa a tot l'Estat i sobre els centres docents en què s'imparteixen aquests ensenyaments.
2. Correspon a la Generalitat, en matèria d'ensenyament no universitari, amb relació als ensenyaments obligatoris i no obligatoris que condueixen a l'obtenció d'un títol acadèmic o professional amb validesa a tot l'Estat i amb relació als ensenyaments d'educació infantil, la competència exclusiva que inclou: a) La regulació dels òrgans de participació i consulta dels sectors afectats en la programació de l'ensenyament en el seu territori. b) La determinació dels continguts educatius del primer cicle de l'educació infantil i la regulació dels centres en què s'imparteix aquest cicle, i també la definició de les plantilles del professorat i de les titulacions i les especialitzacions de la resta del personal. c) La creació, el desenvolupament organitzatiu i el règim dels centres públics. d) La inspecció, l'avaluació interna del sistema educatiu, la innovació, la recerca i l'experimentació educatives i també el garantiment de la qualitat del sistema educatiu. e) El règim de foment de l'estudi, de beques i d'ajuts amb fons propis. f) La formació permanent i el perfeccionament del personal docent i dels altres professionals de l'educació i l'aprovació de directrius d'actuació en matèria de recursos humans. g) Els serveis educatius i les activitats extraescolars complementàries amb relació als centres docents públics i als centres docents privats sostinguts amb fons públics. h) Els aspectes organitzatius dels ensenyaments en règim no presencial adreçats a l'alumnat d'edat superior a la d'escolarització obligatòria.

3. En allò que no regula l'apartat 2 i amb relació als ensenyaments a què fa referència el dit apartat, correspon a la Generalitat, respectant els aspectes essencials del dret a l'educació i a la llibertat d'ensenyament en matèria d'ensenyament no universitari i d'acord amb el que disposa l'article 149.1.30 de la Constitució, la competència compartida que inclou en tot cas: a) La programació de l'ensenyament, la seva definició i l'avaluació general del sistema educatiu. b) L'ordenació del sector de l'ensenyament i de l'activitat docent i educativa. c) L'establiment dels plans d'estudi corresponents, incloent-hi l'ordenació curricular. d) El règim de foment de l'estudi, de beques i d'ajuts estatals. e) L'accés a l'educació i l'establiment i la regulació dels criteris d'admissió i escolarització de l'alumnat als centres docents. f) El règim de sosteniment amb fons públics dels ensenyaments del sistema educatiu i dels centres que els imparteixen. g) Els requisits i les condicions dels centres docents i educatius. h) L'organització dels centres públics i dels privats sostinguts amb fons públics. i) La participació de la comunitat educativa en el control i la gestió dels centres docents públics i dels privats sostinguts amb fons públics. j) L'adquisició i la pèrdua de la condició de funcionari o funcionària docent de l'administració educativa, el desenvolupament dels seus drets i deures bàsics, i també la política de personal al servei de l'administració educativa.
4. Correspon a la Generalitat, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència executiva sobre l'expedició i l'homologació dels títols acadèmics i professionals estatals.

(2)

L'art. 25.2.n de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local, estableix que els municipis tenen competència pròpia per:

«Participar en la vigilància de l'acompliment de l'escolaritat obligatòria i cooperar amb les administracions educatives corresponents en l'obtenció dels solars necessaris per a la construcció de nous centres docents. La conservació, el manteniment i la vigilància dels edificis de titularitat local destinats a centres públics d'educació infantil, d'educació primària o d'educació especial».

(3)

Diu l'art. 159 de la Llei 12/2009, de 6 de juliol, d'educació de Catalunya:

1. Els municipis participen en el govern dels centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya per mitjà de la presència en els consells escolars, i també en la programació general de l'ensenyament, sens perjudici de les altres competències que els atribueix l'apartat 3.
2. Els ens locals poden crear centres propis per mitjà de convenis amb el Departament, d'acord amb la programació de l'oferta educativa.

3. Correspon als municipis:

- a) Participar en les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, especialment, en les matèries següents:

Primer. La determinació de l'oferta educativa de l'àmbit territorial pels procediments establerts per reglament.

Segon. El procés d'admissió en els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya de llur territori, per mitjà, si escau, de les oficines municipals d'escolarització.

Tercer. L'establiment de mesures que permetin als centres portar a terme activitats extraescolars promogudes per l'Administració educativa, i la coordinació d'aquestes activitats.

Quart. La programació dels ensenyaments de formació professional i la coordinació amb l'entorn territorial i empresarial, i el foment de la implicació dels agents territorials i socials en el compromís educatiu de tota la societat.

Cinquè. La vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

Sisè. L'aplicació dels programes d'avaluació, i el coneixement dels resultats.

Setè. La promoció i l'aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts.

Vuitè. L'establiment de programes i altres fórmules de col·laboració amb les associacions de mares i pares d'alumnes per a estimular i donar suport a les famílies en el compromís amb el procés educatiu dels fills.

Novè. El desenvolupament de programes de qualificació professional inicial.

Desè. La determinació del calendari escolar.

- b) Organitzar i gestionar els centres propis.
- c) Gestionar l'admissió d'alumnes en els ensenyaments del primer cicle d'educació infantil, i establir-ne el procediment i els barems, d'acord amb el que estableix l'article 47.6.
- d) Cooperar amb l'Administració de la Generalitat en la creació, la construcció i el manteniment dels centres educatius públics.
- e) Garantir la coordinació dels serveis socials amb els serveis educatius amb l'objectiu de vetllar per l'interès superior de l'infant.
- f) Vetllar pel compliment d'aquesta llei i de la normativa que la desplega.

4. A petició dels ens locals, i d'acord amb la programació educativa, es poden delegar competències per a crear, organitzar i gestionar centres públics que imparteixin el primer cicle d'educació infantil, ensenyaments artístics o educació d'adults.

5. Els consells comarcals poden assumir la gestió dels serveis de transport, dels serveis de menjador escolar i d'altres serveis escolars, d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

6. Els municipis, per a exercir les competències en matèria d'educació, poden rebre suport, sens perjudici del que estableix l'apartat 5, dels altres ens locals.

(4)

Diu l'art. 159 del Reglament d'obres, activitats i serveis respecte a l'expedient per a la implantació del servei:

159.1. La creació d'un servei s'ha d'instrumentar mitjançant una memòria justificativa, un projecte d'establiment i un reglament que n'estableixi el règim jurídic de la prestació.

159.2. El projecte d'establiment i prestació del servei ha de contenir els aspectes següents:

- a) Les característiques del servei.
- b) La forma de gestió.
- c) Les obres, els béns i les instal·lacions necessàries per a la prestació, amb la indicació, si s'escau, de les que hagi de realitzar el contractista.
- d) L'estudi econòmic financer i, si s'escau, les tarifes a percebre dels usuaris.
- e) En el supòsit de prestació per gestió indirecta, el cànon o la

participació que ha de percebre l'ens local, i la compensació econòmica que, si s'escau, aquest hagi de satisfer.

f) El règim estatutari dels usuaris.

159.3. El reglament que reguli el servei ha de declarar expressament que l'activitat de què es tracta resta assumida per l'ens local com a pròpia i ha de determinar l'abast de les prestacions a favor dels ciutadans.

159.4. Per a l'elaboració dels documents esmentats, l'ens local, quan en justifiqui la necessitat, compta amb l'assistència tècnica i jurídica del consell comarcal, de la diputació i de l'Administració de la Generalitat per mitjà dels respectius serveis d'assistència local.

(5)

Diu l'art. 312 de la LCSP, sobre les especialitats dels contractes de serveis que comportin prestacions directes a favor de la ciutadania:

En els contractes de serveis que comportin prestacions directes a favor de la ciutadania s'han de complir les prescripcions següents:

- a) Abans de procedir a contractar un servei d'aquesta naturalesa, s'ha d'haver establert el seu règim jurídic, que declari expressament que l'activitat de què es tracta queda assumida per l'Administració respectiva com a pròpia d'aquella, que determini l'abast de les prestacions a favor dels administrats, i que reguli els aspectes de caràcter jurídic, econòmic i administratiu relatius a la prestació del servei.
- b) L'adjudicatari d'un contracte de serveis d'aquest tipus està subjecte a les obligacions de prestar el servei amb la continuïtat convinguda i garantir als particulars el dret a utilitzar-lo en les condicions que s'hagin establert i mitjançant l'abonament si s'escau de la contraprestació econòmica fixada; de cuidar-se del bon ordre del servei; d'indemnitzar els danys que es causin a tercers com a conseqüència de les operacions requerides per portar a terme el servei, amb l'excepció dels que es produeixin per causes imputables a l'Administració; i de lliurar, si s'escau, les obres i instal·lacions a què estigui obligat d'acord amb el contracte en l'estat de conservació i funcionament adequats.
- c) Els béns afectes als serveis que regula aquest article no poden ser objecte d'embargament.
- d) Si de l'incompliment per part del contractista se'n deriva una

pertorbació greu i no reparable per altres mitjans en el servei, i l'Administració no decideix resoldre el contracte, en pot acordar el segrest o intervenció fins que aquella desaparegui. En tot cas, el contractista ha d'abonar a l'Administració els danys i perjudicis que efectivament li hagi ocasionat.

- e) L'Administració ha de conservar els poders de policia necessaris per assegurar la bona marxa dels serveis que comportin prestacions directes a favor de la ciutadania de què es tracti.
- f) Amb caràcter general, la prestació dels serveis que comportin prestacions directes a favor de la ciutadania s'ha d'efectuar en dependències o instal·lacions diferenciades de les de la mateixa Administració contractant. Si això no és possible, s'han de fer constar les raons objectives que ho motiven. En aquests casos, a l'efecte d'evitar la confusió de plantilles, s'ha d'intentar que els treballadors de l'empresa contractista no comparteixin espais i llocs de treball amb el personal al servei de l'Administració, i els treballadors i els mitjans de l'empresa contractista s'han d'identificar mitjançant els signes distintius corresponents, com ara uniformitat o retolacions.
- g) A més de les causes de resolució del contracte que estableix l'article 313, són causes de resolució dels contractes de serveis tractats en aquest article les que s'assenyalen a les lletres c, d, i f de l'article 294.

(6)

Diu l'art. 208 de la LCSP respecte a la suspensió dels contractes:

1. Si l'Administració acorda la suspensió del contracte o la suspensió té lloc per l'aplicació del que disposa l'article 198.5, s'ha d'estendre una acta, d'ofici o a sol·licitud del contractista, en la qual s'han de consignar les circumstàncies que l'han motivat i la situació de fet en l'execució d'aquell.
2. Un cop acordada la suspensió, l'Administració ha d'abonar al contractista els danys i perjudicis efectivament soferts per aquest amb subjecció a les regles següents:
 - a) Llevat que el plec que regeixi el contracte estableixi una altra cosa, l'abonament només ha de comprendre, sempre que en els punts 1r a 4t s'acrediti fefaentment la seva realitat, efectivitat i import, els conceptes següents:

Primer. Despeses per manteniment de la garantia definitiva.

Segon. Indemnitzacions per extinció o suspensió dels contractes de treball que el contractista tingui concertats per a l'execució del contracte en el moment d'iniciar-se la suspensió.

Tercer. Despeses salarials del personal que necessàriament hagi de quedar adscrit al contracte durant el període de suspensió.

Quart. Lloguers o costos de manteniment de maquinària, instal·lacions i equips sempre que el contractista acrediti que aquests mitjans no es van poder utilitzar per a altres fins diferents de l'execució del contracte suspès.

Cinquè. Un 3 per 100 del preu de les prestacions que hauria d'haver executat el contractista durant el període de suspensió, de conformitat amb el que preveuen el programa de treball o el mateix contracte.

Sisè. Les despeses corresponents a les pòlisses d'assegurança subscrietes pel contractista previstes en el plec de clàusules administratives vinculades a l'objecte del contracte.

- b) Només s'han d'indemnitzar els períodes de suspensió que estiguin documentats en l'acta corresponent. El contractista pot demanar que s'estengui l'acta esmentada. Si l'Administració no respon a aquesta sol·licitud, s'entén, llevat que hi hagi una prova en contra, que s'ha iniciat la suspensió en la data assenyalada pel contractista en la seva sol·licitud.
- c) El dret a reclamar prescriu al cap d'un any comptat des que el contractista rebi l'ordre de reprendre l'execució del contracte.

(7)

Diu l'art. 208 de la LCSP respecte a la suspensió dels contractes:

1. Si l'Administració acorda la suspensió del contracte o la suspensió té lloc per l'aplicació del que disposa l'article 198.5, s'ha d'estendre una acta, d'ofici o a sol·licitud del contractista, en la qual s'han de consignar les circumstàncies que l'han motivat i la situació de fet en l'execució d'aquell.
2. Un cop acordada la suspensió, l'Administració ha d'abonar al contractista els danys i perjudicis efectivament soferts per aquest amb subjecció a les regles següents:

a) Llevat que el plec que regeixi el contracte estableixi una altra cosa, l'abonament només ha de comprendre, sempre que en els punts 1r a 4t s'acrediti fefaentment la seva realitat, efectivitat i import, els conceptes següents:

Primer. Despeses per manteniment de la garantia definitiva.

Segon. Indemnitzacions per extinció o suspensió dels contractes de treball que el contractista tingui concertats per a l'execució del contracte en el moment d'iniciar-se la suspensió.

Tercer. Despeses salarials del personal que necessàriament hagi de quedar adscrit al contracte durant el període de suspensió.

Quart. Lloguers o costos de manteniment de maquinària, instal·lacions i equips sempre que el contractista acrediti que aquests mitjans no es van poder utilitzar per a altres fins diferents de l'execució del contracte suspès.

Cinquè. Un 3 per 100 del preu de les prestacions que hauria d'haver executat el contractista durant el període de suspensió, de conformitat amb el que preveuen el programa de treball o el mateix contracte.

Sisè. Les despeses corresponents a les pòlisses d'assegurança subscrietes pel contractista previstes en el plec de clàusules administratives vinculades a l'objecte del contracte.

b) Només s'han d'indemnitzar els períodes de suspensió que estiguin documentats en l'acta corresponent. El contractista pot demanar que s'estengui l'acta esmentada. Si l'Administració no respon a aquesta sol·licitud, s'entén, llevat que hi hagi una prova en contra, que s'ha iniciat la suspensió en la data assenyalada pel contractista en la seva sol·licitud.

c) El dret a reclamar prescriu al cap d'un any comptat des que el contractista rebí l'ordre de reprendre l'execució del contracte.

(8)

Diu l'art. 29.4 in fine de la LCSP:

No obstant el que estableixen els apartats anteriors, quan al venciment d'un contracte no s'hagi formalitzat el nou contracte que garanteixi la continuïtat de la prestació que ha d'efectuar el contractista com a conseqüència d'incidències resultants d'esdeveniments imprevisibles per a l'òrgan de contractació produïdes en el procediment d'adjudicació i hi hagi raons d'interès públic per no interrompre la prestació, es pot prorrogar el contracte originari fins que comenci l'execució del nou contracte i en

tot cas per un període màxim de nou mesos, sense modificar la resta de condicions del contracte, sempre que l'anunci de licitació del nou contracte s'hagi publicat amb una antelació mínima de tres mesos respecte de la data de finalització del contracte originari.

(9)

Els apartats de l'art. 34 en la redacció donada pel Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, que han estat modificats pel Reial decret 11/2020, de 31 de març, són aquests:

«Es modifiquen amb efectes des de l'entrada en vigor del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, l'apartat 1, el quart paràgraf de l'apartat 3 i l'apartat 6, i s'afegeixen dos nous apartats 7 i 8 de l'article 34».

(10)

El dia 25 d'abril de 2020 s'hi publiquen excepcionalment dos butlletins: el núm. 115 i el núm. 116.

L'article 4 d'aquesta Ordre EFP / 365/2020, de 22 d'abril, estableix el marc i les directrius generals d'actuació:

- 1. Les directrius contingudes en el marc general d'actuació, que les administracions educatives competents han acordat en la Conferència Sectorial d'Educació, necessaris per al desenvolupament del tercer trimestre del curs escolar 2019-2020, i l'inici del curs 2020-2021, són les següents:**
 - a) Tenir cura de les persones, un principi fonamental.
 - b) Mantenir la durada del curs escolar.
 - c) Adaptar l'activitat lectiva a les circumstàncies.
 - d) Flexibilitzar el currículum i les programacions didàctiques.
 - e) Adaptar l'avaluació, promoció i titulació.
 - f) Treballar de manera coordinada.
 - g) Preparar el proper curs 2020-2021.

A l'art. 5 es fixen les directrius específiques per etapes i ensenyaments, i a l'art. 6 es parla de la flexibilització en els ensenyaments d'idiomes i en l'educació de persones adultes. Per conèixer les mesures concretes cal anar als annexos de l'Ordre.

(11)

Disposició final tercera del Reial decret Llei 16/2020, de 28 d'abril (BOE.04.2020), Modificació de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes de sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23 / UE i 2014/24 / UE, de 26 de febrer de 2014. Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest reial decret Llei i vigència indefinida, es modifiquen els paràgrafs d i f de l'article 159.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23 / UE i 2014/24 / UE, de 26 de febrer de 2014, que queden redactats de la següent manera:

- d) L'oferta s'ha de presentar en un únic sobre o arxiu electrònic en els supòsits en què en el procediment no es prevegin criteris d'adjudicació la quantificació dels quals depengui d'un judici de valor. En cas contrari, l'oferta s'ha de presentar en dos sobres o arxius electrònics. Els sobres o arxius electrònics que contenen la proposició s'han d'obrir per l'ordre que sigui procedent de conformitat amb el que estableix l'article 145 en funció del mètode aplicable per valorar els criteris d'adjudicació que estableixen els plecs. Els ha d'obrir la mesa de contractació a què es refereix l'apartat 6 de l'article 326 d'aquesta Llei.
- f) En tot cas, la valoració a què es refereix la lletra anterior s'ha d'efectuar abans de l'obertura del sobre o arxiu electrònic que contingui l'oferta avaluable a través de criteris quantificables mitjançant la mera aplicació de fórmules.

Després de l'obertura del sobre o arxiu electrònic i en la mateixa sessió la taula ha de procedir a:

Primer. Amb l'exclusió prèvia, si escau, de les ofertes que no compleixin els requeriments del plec, avaluar i classificar les ofertes.

Segon. Realitzar la proposta d'adjudicació a favor del candidat amb la millor puntuació.

Tercer. Comprovar en el Registre oficial de licitadors i empreses classificades que l'empresa està degudament constituïda, el signant de la proposició té poder bastant per formular l'oferta, té la solvència econòmica, financera i tècnica o, si escau, la classificació corresponent i no està sotmesa a cap prohibició per contractar.

Quart. Requerir l'empresa que ha obtingut la millor puntuació mitjançant una comunicació electrònica perquè constitueixi la garantia definitiva, així com perquè aportï el compromís a què es refereix l'article 75.2 i la documentació justificativa que disposa efectivament dels mitjans que s'hagi compromès a dedicar o adscriure a l'execució del contracte de conformitat amb l'article 76.2; i tot això en el termini de set dies hàbils a comptar de l'enviament de la comunicació. En cas que l'oferta del licitador que hagi obtingut la millor puntuació es presumeixi que és anormalment baixa perquè es donen els supòsits que preveu l'article 149, la mesa, un cop dutes a terme les actuacions que recullen els punts 1r i 2n anteriors, ha de seguir el procediment que preveu l'article esmentat, si bé el termini màxim perquè el licitador justifiqui la seva oferta no pot superar els 5 dies hàbils des de l'enviament de la comunicació corresponent.

Un cop presentada la garantia definitiva i, en els casos en què resulti preceptiva, prèvia fiscalització del compromís de la despesa per la Intervenció en els termes que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, en un termini no superior a 5 dies, s'ha de procedir a adjudicar el contracte a favor del licitador proposat com a adjudicatari, i s'ha de procedir, una vegada adjudicat, a formalitzar-lo.

En cas que en el termini atorgat a aquest efecte el candidat proposat com a adjudicatari no presenti la garantia definitiva, s'ha d'efectuar una proposta d'adjudicació a favor del següent candidat en puntuació, i se li ha d'atorgar el termini corresponent per constituir la garantia definitiva esmentada.

En el supòsit que l'empresari hagi de presentar qualsevol altra documentació que no estigui inscrita en el Registre de Licitadors, aquesta s'ha d'aportar en el termini de 7 dies hàbils establert per presentar la garantia definitiva.

Aquest document recull informacions i observacions sobre el transcurs d'esdeveniments generats per la crisi sanitària de la pandèmia COVID-19 i el seu impacte sobre les polítiques i els serveis locals d'educació. Les qüestions a tractar se seleccionen a partir dels aspectes, les problemàtiques i les preguntes més freqüents que arriben a coneixement de la Gerència de Serveis d'Educació.

El propòsit és posar a l'abast del sector educatiu local claus d'interpretació de l'actualitat amb les reserves necessàries que cal establir quan es disposa de poc marge entre els fets, les conclusions i els aprenentatges.

Coordinació:

Servei de Suport Municipal, Gerència de Serveis d'Educació

Continguts:

Montserrat Ramírez, tècnica assessora en dret

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Servei de Suport Municipal

Gerència de Serveis d'Educació

Recinte Mundet. Edifici Migjorn
Passeig de la Vall d'Hebron, 171
08035 Barcelona
Tel. 934 022 263 · Fax 934 022 486
gsed.educacio@diba.cat
www.diba.cat